

УДК: 619:618.7+636.22/.28

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕТІОТРОПНОЇ ТА СИМПТОМАТИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У КОРІВ ЗА
ПІСЛЯРОДОВОГО КАТАРАЛЬНО-ГНІЙНОГО ЕНДОМЕТРИТУ

В. П. Демченко, магістр

А. С. Вишнева, магістр

Н. А. Овчарська, магістр

Л. В. Корейба, кандидат вет. наук, доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

lyudkorFLK@gmail.com

Анотація. Гострі ендометрити у корів найчастіше проявляються у вигляді катарально-гнійно процесу. Основною причиною виникнення ендометриту у корів є мікробний фактор. Препарати Прозерин, Шотадин-ВС, Геоміцин Ф та Локсікон показали високу ефективність в лікуванні корів з післяродовим катарально-гнійним ендометритом.

При проведенні лікування у корів дослідної групи одужання наступало через 8–9 днів, відновлення статевого циклу – в середньому через 28 днів, а після першого осіменіння запліднилось 87,5% корів.

Ключові слова: корови, післяродовий період, ендометрит, катарально-гнійний процес, етіотропна та симптоматична терапія.

Постановка проблеми. Найбільш поширеною акушерською патологією корів в умовах господарств різної форми власності є патологічні роди та їх ускладнення, субінволюція матки, післяродовий метрит, хвороби яєчників, які тісно пов'язані з гінекологічними хворобами і являються їх основною причиною, сприяють виникненню тривалої симптоматичної неплідності. Серед акушерських і гінекологічних хвороб основною причиною тривалої неплідності у самок різних видів тварин є гострі, хронічні та субклінічні ендометрити [1, 2, 5, 7]. Тому, вирішуючи проблему боротьби з метритом корів, ветеринарні спеціалісти повинні володіти ефективними методами і засобами їх діагностики, лікування і профілактики. При порівнянні різних варіантів комплексного лікування корів за післяродових ендометритів, в яких науковці та фахівці ветеринарної медицини застосовували внутрішньоматкові введення антибактеріальних лікарських речовин, новокаїнові блокади, комбінованих внутрішньочеревних введеннь 10%-вого розчину новокаїну в поєднанні з внутрішньоматковими введеннями препаратів достовірно доведено їх високу лікувальну ефективність [1-7]. Заслужують на увагу досліді з порівняльної оцінки різних методів фізіотерапії у лікуванні хворих ендометритами корів [3, 4].

Мета наших досліджень полягала у порівнянні варіантів комбінованого застосування засобів етіотропної та симптоматичної терапії при лікуванні хворих післяродовим катарально-гнійним ендометритом корів.

Матеріали і методи досліджень. Діагноз на післяродовий катарально-гнійний ендометрит у корів ставили за допомогою загальноприйнятих методів з використанням методів клінічних досліджень.

З метою визначення ефективності схем комбінованого застосування засобів етіотропної та симптоматичної терапії, хворих тварин розділили на дві групи (по 8 корів у кожній) за принципом аналогів. Лікування тварин контрольної групи проводили за схемою, прийнятою в господарстві. Схема включала в/маткове застосування Метрикіюру, в/м Фармазину-200, Окситоцину та Аінілу. Тваринам дослідної групи застосовували Прозерин п/ш, Шотадин-ВС в/м, Геоміцин Ф в/матково та Локсікон в/м.

Препарат «Метрікіюр» являє собою шприц-дозатор, в якому міститься цефепірін – препарат широкого спектру антимікробної дії. Після наведення туалету зовнішніх статевих органів корів,

вмістиме шприца-дозатора вводили в просвіт матки за допомогою одноразового катетера з ректальною фіксацією шийки матки.

Фармазин-200 – це препарат широкого спектру антимікробної дії, який містить антибіотик Тилозин. Окситоцин – гормональний препарат, який стимулює гладку мускулатуру матки та підвищує її скорочувальну активність. Препарат Аніл – це протизапальний засіб із знеболюючою дією. Геоміцин Ф – антибіотик пролонгованої дії у формі таблеток для внутрішньо маткового застосування з діючою речовиною Окситетрацикліну дигідрат. Препарат антимікробної дії Шотадин-ВС – це суспензія для ін'єкцій із діючими речовинами прокаїну бензилпеніциліну, бензатину бензилпеніциліну та дигідрострептоміцину сульфату. Препарат Локсікон – це розчин для ін'єкцій для полегшення болю та подолання симптомів запалення. Нейротропний препарат Прозерин підвищує тонус і посилює скоротливу діяльність матки.

Результати досліджень та їх обговорення. Під час лікування провели контроль його ефективності. При цьому враховували загальний стан тварин, а також стан статевих органів, який визначали ректальним та піхвовим дослідженням. У корів у яких наступало одужання припинялися патологічні виділення з шийки матки. Слизова оболонка піхви і шийки матки набувала блідо-рожевого кольору, а цервікальний канал закривався. При проведенні ректального дослідження відзначали ригідність матки, вона була розміщена в тазовій порожнині. При дослідженні яєчників встановлювали регресію жовтого тіла за винятком двох корів контрольної групи.

Як видно з даних таблиці 1 у корів контрольної групи клінічне одужання наступило на 10–12-ту добу, а у корів дослідної групи – на 8–9-ту добу.

1. Курс терапії у корів хворих на післяродовий катарально-гнійний ендометрит

Група	Тривалість лікування (діб)	Клінічне одужання (діб)
Контрольна	7–9	10–12
Дослідна	6	8–9

При виборі методів лікування та обґрунтуванні засобів терапії нашою метою було не тільки клінічне одужання, але й відновлення статевої циклічності та відтворювальної здатності корів. Як видно з даних таблиці 2, у всіх корів дослідної групи статевий цикл відновився після застосованого нами лікування через 24–28 діб, в той час як у корів контрольної групи статеві циклічність відновились лише у 71,4% корів (5 тварин), а час відновлення статевого циклу складав 39–45 доби після проведеного лікування.

2. Відновлення статевої циклічності та запліднювальної здатності у перехворілих післяродовим катарально-гнійним ендометритом корів

Група тварин	Кількість корів	Кількість корів в яких відновився статевий цикл		Час відновлення статевого циклу після лікування (діб)	Запліднилось після першого осіменіння	
		тварин	%		тварин	%
Контрольна	8	4	50,0	39–45	4	50,0
Дослідна	8	8	100	24–28	7	87,5

Корів, що прийшли в охоту осіменяли ректо-цервікальним способом двохразово з інтервалом 12 годин. Через 3 місяці після осіменіння провели діагностику корів на тільність ректальною пальпацією. За результатами ректального дослідження корів контрольної групи було встановлено, що з 8 корів, яких було осіменено, 4 корови стали тільними, що становить 50,0%. З 8 корів дослідної групи стали тільними 7 корів, що становить 87,5%. При дослідженні яєчників корів, які не запліднилися після першого осіменіння, виявляли наявність жовтого тіла, що може свідчити про перехід перебігу гострого катарально-гнійного ендометриту в субклінічний.

Висновок. Комплексне застосування засобів етіотропної (Шотадин-ВС та Геоміцин Ф) та симптоматичної (Прозерин і Лексікон) терапії дозволяє скоротити терміни лікування корів із післяродовим катарально-гнійним ендометритом на 1–3 доби та сприяє відновленню статевої циклічності на 15–17 діб швидше, порівняно із застосуванням Метрикіюру, Фармазину-200, Окситоцину та Аїнілу.

Бібліографічний список

1. Вельбівець М.В. Післяродовий ендометрит у корів: поширення, деякі питання патогенезу та лікування: автореф.дис... - канд. вет. наук. – Х., 1996. – 21 с.
2. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства: Навчальний посібник. – Х.: Прапор, 2003. – 400 с.
3. Зажарський В. Вплив лазера на морфологічні показники крові корів, хворих на гострий післяродовий ендометрит / В.Зажарський // Ветеринарна медицина України.– 2000.– №3.– С. 30 - 32.
4. Жасан Н. В. Ефективність динамічної електронейростимулюючої терапії в лікуванні гострого гнійно-катарального ендометриту у корів / Н. В. Жасан, Л. В. Корейба, Д. В. Подвалюк // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – 2009. – Вип. 136. – С. 104-108.
5. Корейба Л.В., Макеева, Золотоноша К.М. Поширення акушерської патології у корів голштинської породи в умовах приватного акціонерного товариства «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області [Л.В. Корейба] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. Х.: РВВ ХДЗВА., 2015. – Випуск 30, ч. 2 «Ветеринарні науки» – С. 78 – 82.
6. Корейба Л. В. Ефективність лікування післяродових ендометритів у корів / [Л. В. Корейба, А. А. Голуб, Ю. О. Мельник] //Научные труды SWorld : междунар. периодическое научн. изд. – Вып. 1(42). – Т. 10. – Иваново : Научный мир, 2016. – С. 51-56.
7. Любецький В.Й. Рекомендації з профілактики, діагностики і лікування післяпологового метриту у корів./ В.Й.Любецький. – К. : НАУ.– 1998.– 26 с.

THE ETIOTROPIC AND SYMPTOMATIC THERAPY OF POSTPARTUM KATARALIS PURULENTAE ENDOMETRITIS TREATMENT IN COWS

Abstract. *Acute endometritis in cows are most acute in the form of a purulent-catarrhal process. The main cause of metritis in cows is the microbial factor.*

Drug Prozerin, Shotadin BC, Geomicin F and Leksikon showed high efficiency therapy of postpartum kataralis purulentae endometritis in cows.

During the treatment in the experimental group, recovery from cows occurred after 8–9 days, the restoration of the sexual cycle – on average 27 days, and after the first insemination fertilized 87.5% of the cows.

Keywords: *cows, postpartum period, endometritis, purulent-catarrhal process, etiotropic and symptomatic therapy.*